

Sajtóközlemény
Luxembourg, 2021. október 4.

Az Unió erdészeti stratégiája: pozitív, de korlátozott eredmények

Bár az erdővel borított terület az Unióban gyarapodott az elmúlt 30 évben, az erdők állapota folyamatosan romlik. A fenntartható gazdálkodási gyakorlatok kulcsszerepet játszanak abban, hogy megőrizzük az erdők biológiai sokféleségét és kezeljük az erdőket érintő éghajlatváltozást. A 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó uniós erdőgazdálkodási stratégia és az e területet érintő fő uniós szakpolitikák áttekintése alapján az Európai Számvevőszék különjelentése rámutat arra, hogy az Európai Bizottság erőteljesebb intézkedésekkel védhette volna az uniós erdőket azokon a területeken, ahol az Unió teljes hatáskörrel rendelkezik a fellépésre. Többet lehetne tenni például az illegális fakitermelés elleni küzdelem fokozásáért, a vidékfejlesztési erdészeti intézkedéseket pedig jobban a biológiai sokféleségre és az éghajlatváltozásra lehetne összpontosítani.

Az erdőterületek sokkal kevesebb támogatásban részesülnek az uniós költségvetésből, mint a mezőgazdaság, noha az erdőkkel borított, illetve a mezőgazdasági hasznosítású terület nagysága szinte megegyezik. Az erdészet uniós finanszírozása a KAP költségvetésének kevesebb mint 1%-át teszi ki; elsősorban a védelmi intézkedések, valamint az erdőtelepítés és az erdőterület-helyreállítás támogatására irányul. Az erdészet uniós finanszírozása 90%-ban az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapon (EMVA) keresztül történik.

„Az erdők több funkciót töltenek be: környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi célokat szolgálnak. Folyamatban van az ökológiai határok kijelölése, például az erdők energetikai célú felhasználásával kapcsolatban – jelentette ki Samo Jereb, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. – Az erdők fontos szénelnyelőként működhetnek, és segíthetnek csökkenteni az éghajlatváltozás olyan hatásait, mint az erdőtüzek, viharok, aszályok, illetve a biológiai sokféleség csökkenése – de csak akkor, ha megfelelő állapotban vannak. Az Európai Bizottság és a tagállamok felelőssége, hogy fokozzák az erdők rezilienciáját növelő intézkedéseiket.”

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

A számvevők megállapítása szerint a fő uniós szakpolitikák foglalkoznak az uniós erdők biológiai sokféleségével és éghajlatváltozásával, de hatásuk korlátozott. Például annak ellenére, hogy a fáról és a fatermékekről szóló uniós rendelet tiltja az illegálisan kitermelt fa és fatermékek forgalmazását az Unióban, mégis előfordul még illegális fakitermelés. Hiányosságok tapasztalhatók a rendelet tagállami végrehajtásában, és gyakran hiányoznak az eredményes ellenőrzések, a Bizottság részéről is. A távérzékelés (földmegfigyelési adatok, térképek és földrajzi koordinátákkal ellátott fényképek) bőséges lehetőségeket kínál nagy területek költséghatékony nyomon követésére, de a Bizottság ezzel nem él következetesen.

Az Unió több stratégiát fogadott el az uniós erdők gyenge biológiai sokféleségének és védettségének kezelésére. A számvevők azonban megállapították, hogy az ezen erdei élőhelyeket érintő természetvédelmi intézkedések minősége továbbra is problémás. Annak dacára, hogy a védett élőhelyekre vonatkozó értékelések 85%-ban rossz vagy nem megfelelő védettségi helyzetre mutatnak rá, a legtöbb védelmi intézkedés célja az állapot fenntartása, nem pedig annak helyreállítása. Egyes erdőtelepítési projektek esetében az ellenőrök monokultúrás klasztereket észleltek; a fajták keverése javíthatna volna a biológiai sokféleséget és a viharokkal, aszályokkal és kártevőkkel szembeni ellenálló képességet.

A számvevők következtetése szerint a vidékfejlesztési intézkedések csekély hatást gyakoroltak az erdők biológiai sokféleségére és az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenálló képességére, részben az erdőkre fordított források szerény volta (gyakorlatilag az összes vidékfejlesztési kiadás 3%-a) és az intézkedések kidolgozásának hiányosságai miatt. Az erdőgazdálkodási terv megléte – ami az EMVA-támogatás megszerzésének feltétele – önmagában kevés biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a finanszírozást környezeti szempontból fenntartható tevékenységekre fordítják. Ráadásul a közös uniós monitoringrendszer nem méri az erdészeti intézkedéseknek a biológiai sokféleségre vagy az éghajlatváltozásra gyakorolt hatását.

Háttér-információk

Az Unió csatlakozott nemzetközi megállapodásokhoz (a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend, annak 15. fenntartható fejlesztési célkitűzésével), ezért tiszteletben kell tartania az erdők biológiai sokféleségéhez közvetlenül kapcsolódó számos célkitűzést. Az uniós szerződések is arra szólítják fel az Uniót, hogy munkálkodjon Európa fenntartható fejlődésén. Az európai erdők állapotáról szóló 2020. évi jelentés következtetése szerint azonban az európai erdők állapota általában hanyatlóban van; más jelentések és tagállami adatok is megerősítik, hogy az uniós erdők védettségi helyzete romlik.

A Bizottság 2021 júliusában ismertette új uniós erdőgazdálkodási stratégiáját.

„Az uniós erdők biodiverzitása és az őket érintő éghajlatváltozás terén nyújtott uniós támogatás: pozitív, de korlátozott eredmények” című 21/2021. sz. különjelentés elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

A sajtó rendelkezésére áll:

A Számvevőszék sajtóirodája: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502